

Opinnäytetyö (AMK)

Sosionomi

2018

Maija-Kaisa Jääskeläinen

KAARINAN VUOROHOIDON
KASVATUSYHTEISTYÖ
HENKILÖKUNNAN
NÄKÖKULMASTA

Maija-Kaisa Jääskeläinen

KAARINAN VUOROHOIDON KASVATUSYHTEISTYÖ HENKILÖKUNNAN NÄKÖKULMASTA

Tämä on tutkimus vuorohoidon kasvatusyhteistyön toteuttamisesta Kaarinan vuorohoidossa. Tutkimuksen pääkysymyksinä ovat miten kasvatusyhteistyö toimii nyt ja miten sitä pitäisi kehittää. Vuorohoito toimii Kaarinassa vanhempien työ- ja opiskelutarpeiden mukaisesti ympäri vuorokauden, vuoden jokaisena päivänä. Laadukkaan vuorohoidon ja varhaiskasvatuksen lähtökohtana on huoltajien ja henkilökunnan välinen vuorovaikutus eli kasvatusyhteistyö. Tutkimuksessa on käytetty myös sanaa ”kasvatuskumppanuus”, joka on muutettu ”kasvatusyhteistyöksi” uuden varhaiskasvatussuunnitelman (2016) myötä.

Tutkimus on toteutettu haastattelemalla Vuorokoti Rinkelin henkilökuntaa. Haastattelukysymykset työntekijöille on laadittu niin, että ne pohjautuvat teoriaan sekä huoltajien asiakastytyväisyyskyselyissä oleviin vastauksiin. Näiden pohjalta saatiin käsitys siitä, mitkä ovat tämänhetkiset vuorohoidon haasteet ja vahvuudet huoltajien kanssa tehtävässä yhteistyössä, sekä miten työyhteisö voisi kehittää yhteistyötä laadukkaammaksi niin, että huoltajien ääni ja toiveet tulisivat paremmin esille. Tutkimusta varten on haastateltu viittä henkilökunnan jäsentä.

Tutkimuksen teko on aloitettu alkuvuodesta 2018. Tutkimustulokset osoittivat, että kasvatusyhteistyön laatua on tarkkailtava kokoajan. Kasvatusyhteistyön haasteellisuuteen vaikuttavat vahvasti vanhempien eroavaisuudet. Tarkoituksena on esittää huoltajille tutkimuksen tuloksia. Näin ollen lisätä heidän tietoisuuttaan kasvatusyhteistyöstä ja vastuuttaa heitä vaikuttamaan enemmän.

Vuorovaikutushetkissä on tärkeää osallistaa lapsi. Näin ollen lapsi saa tunteen siitä, että huoltajan ja henkilökunnan välinen kommunikointi on toimivaa. Toimiva ja luottamuksellinen aikuisten välinen vuorovaikutus luo lisää turvallisuudentunnetta lapselle.

ASIASANAT:

Varhaiskasvatus, kasvatusyhteistyö, vuorohoito

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Bachelor of social services

2018 | 23

Maija-Kaisa Jääskeläinen

STAFF EXPERIENCES ABOUT PARENTAL PARTNERSHIP IN KAARINA'S SHIFT DAYCARE

This is a research of making parental partnership in Kaarina shift-daycare. The main questions are how is parental partnership working now and how it's should be developed more. Shift-daycare works in Kaarina for parents education- and work time, 24 hours a day, every day of the year. The starting point in high quality shift-daycare and early childhood education is the interaction between the staff and the guardian. It's called parental partnership.

The research has used the word "education partnership", which has been transformed into "parental partnership" with the new early childhood education plan.

This research is made by interweaving Vuorokoti Rinkeli staff. The interview questions have been drawn up so that they are based on theory and the parent's satisfaction survey. On the basis of that, an understanding of it was obtained what are current challenges and strengths in parental partnership of shift-daycare, and how can the work community develop co-operation, so that the parents' voice and hopes would be better highlighted. Five staff members have been interviewed for the research.

The research has begun in early 2018. The research results showed, that the quality of parental partnership must be monitored at all times. Challenges for parental partnership are strongly influenced by parents' differences. The aim is to provide the parents with the results of the research work. This is how we can increase their awareness of parental partnership and responsible for them to influence more.

It is important for a child to engage in interaction moments, so the child feels that the communication between parents and the staff is working. A functional and confidential interaction between adults creates more sense of security for the child.

KEYWORDS:

Early childhood education, shift daycare, parental partnership

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	5
2 TUTKIMUSTEHTÄVÄ	7
3 MITÄ VARHAISKASVATUS ON?	9
4 VUOROHOITO	11
5 KASVATUSYHTEISTYÖ VARHAISKASVATUKSESSA	12
6 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN	14
7 TUTKIMUKSEN TULOKSET	16
7.1 Mikä haastateltavista oli tärkeintä kasvatusyhteistyössä vuorokoti Rinkelissä	17
7.2 Miten oleellisena haastateltavat pitivät kasvatusyhteistyön toimivuutta vuorokoti Rinkelissä	17
7.3 Millaisia vahvuuksia ja haasteita haastateltavat näkivät kasvatusyhteistyössä vuorokoti Rinkelissä	18
8 JOHTOPÄÄTÖKSET JA KEHITTÄMISEHDOTUKSET	20
9 POHDINTA	21
LÄHTEET	23

LIITTEET

Liite 1. Haastattelu lomake.

1 JOHDANTO

Opinnäytetyössäni pohdin huoltajien ja henkilökunnan välistä kasvatusyhteistyötä vuorokoti Rinkelissä. Vuorokoti Rinkeli sijaitsee Kaarinassa. Vuorokoti on auki pääsääntöisesti jokaisena päivänä ympäri vuoden. Syy Rinkelin kasvatusyhteistyön tutkimiseen johtui omasta kiinnostuksestani sekä keskusteluistani kollegoiden kanssa vuorohoidon kompastuskivistä kasvatusyhteistyön luomisessa. Lisäksi asiakastyytyväisyyskyselyistä on noussut vuosittain toive jokapäiväisten vuorovaikutushetkien lisäämisestä.

Vaikka jokaiselle lapselle on osoitettu ns. omahoitaja, voi heidän kohtaamisensa olla vähäistä sekä huoltajien, että henkilökunnan työvuorojen vuoksi. Yhdessä haastateltavien kanssa pidämme vuorohoidon rikkautena sitä, että tunnemme keskimääräistä enemmän perhettä ja olemme läsnä monenlaisissa hetkissä lapsen ja huoltajien kanssa. Illat ja viikonloput ovat vuorohoidossa kodinomaisempia hoitoaikoja. Perheiden kohtaamiset aikaisissa aamuissa, illoissa, ennen yövuoroja ja viikonloppuisin ovat hyvin erityisiä. Elämme yhteistä arkea heidän kanssaan tiiviisti myös juhlapyhinä. Työntekijällä on suuri vastuu luoda positiivinen ilmapiiri, johon huoltajan ja lapsen on helppo tulla hyväksyttynä juuri silloin ja juuri sellaisena kuin on.

Tutkimukseni teoreettisena taustana olen käyttänyt seuraavia teorioita. Ensimmäisenä olen avannut sitä, mitä varhaiskasvatus on. Näen varhaiskasvatuksen teorian avaamisen olennaisena osana tutkimustani. Lisäksi avaan teoriaosuudessa mitä vuorohoito on osana varhaiskasvatusta sekä mitä kasvatusyhteistyö on.

Opinnäytetyöni päätin tehdä kvalitatiivisena tutkimuksena, jossa tiedon hankinta koostuu luonnollisista ja todellisista tilanteista. Pääasiallinen tiedonkeruu kvalitatiivisessa tutkimuksessa tapahtuu haastattelu- ja keskustelutilanteissa (Hirsjärvi 2009, 164). Tutkijana luotin omiin havaintoihini sekä käytyihin keskusteluihin. Tutkimusjoukkoni on tarkoituksenmukaisesti valittua ja tutkimussuunnitelma muotoutui tutkimuksen edetessä. Tutkimus toteutui joustavasti tutkimussuunnitelman muuttuessa matkan varrella.

Varhaiskasvatussuunnitelmassa käytettiin ennen käsitettä kasvatuskumppanuus. Uuden varhaiskasvatussuunnitelman (2016) myötä kasvatuskumppanuus-käsite vaihdettiin kasvatusyhteistyö-käsitteeksi.

Aikaisempia tutkimuksia kasvatuskumppanuudesta ja kasvatusyhteistyöstä varhaiskasvatuksessa on tehty. Vuorohoito teoriana tuo oman haasteellisuuden, koska siitä teoreettista tietoa löytyy hyvin vähän suomenkielisenä. Vuorohoidon teoriaosuudessa käytin taustalla Jyväskylän ammattikorkeakoulun OHOI- hanketta, jossa lähtökohtana oli tarve tutkia ja tarkastella vuorohoidon erityisasemaa varhaiskasvatuksessa. Lisäksi hyödynsin Perheet 24/7- hanketta.

2 TUTKIMUSTEHTÄVÄ

Opinnäytetyöni on laadullinen tutkimus. Tutkimuksella pyritään saamaan vastaus kysymykseen 'mistä tässä on kyse?'. Laadullisessa tutkimuksessa kysymysten vastaukset eroavat jokaisen yksilöllisten kokemusten perusteella. Laadullisella tutkimuksella kehitetään reaalimaailmaa selittäviä teorioita. (Kananen 2014, 16–17.) Laadullisen tutkimuksen luotettavuus perustuu tutkijan tarkkaan selostukseen tutkimuksen toteuttamisesta (Hirsjärvi ym. 2009, 231). Laadullisen tutkimuksen yleisinä luotettavuuskriteereinä käytetään vahvistettavuus, arvioitavuus ja tulkinnan ristiriidattomuus (Kananen 2014 151).

Tutkimukseni tarkoituksena oli selvittää miten vuorohoidon työntekijät vuorokoti Rinkeissä kokevat kasvatusyhteistyön ja mitkä ovat kasvatusyhteistyön haasteet ja edut ottaen huomioon vuorohoidon erikoisuuden. Sen kautta pohtimalla löytää uusia ideoita, jolla kasvatusyhteistyötä voitaisiin syventää.

Toivoisin, että tutkimustehtävälläni saataisiin lisää näkyvyyttä vuorohoidon asemaan varhaiskasvatuksessa ja luoda avointa kasvatusyhteistyökulttuuria olemalla vastavuoroisia päivän kulusta. Varhaiskasvatussuunnitelmassa on määritelty miten lapsen terve ja turvallinen kasvu, kehitys ja oppiminen vaativat taustalleen toimivan kasvatusyhteistyön. Toimiva kasvatusyhteistyö koostuu luottamuksen rakentamisesta, tasa-arvoisesta vuorovaikutuksesta sekä keskinäisestä kunnioituksesta (Varhaiskasvatussuunnitelma 2016). Onnistuneen hoitopäivän kannalta henkilökunnan on tärkeää tietää mitä kuuluu ja miten kotona menee. Huoltajille on tärkeää tietää miten lapsen hoitopäivä on mennyt. Koska vuorokoti on auki epätyypillisinä vuorokauden aikoina, olisi hyvä tuoda näkyväksi myös se, että varhaiskasvatus pohjautuu pedagogiikkaan myös näinä hetkinä (mm. iltaisin, viikonloppuisin). Varhaiskasvatuksen ammattilaisen on tärkeää tiedostaa, että kasvatusyhteistyö kehittyy arjen käytänteissä. On tärkeää vaihtaa kuulumisia päivittäin.

”Keskustelu on niin itsestään selvä osa varhaiskasvatuksen arkea, että sen merkitystä ammatillisena toimintana ei yleensä tunnisteta ennenkuin asiaan kiinnitetään tietoisesti huomiota” (Nummenmaa & Karila 2011, 11).

Avainasemassa tässä tutkimustyössä on työyhteisön toimiva kasvatusyhteistyö. Jokaisen pitää olla sitoutunut, osallistua sekä panostaa siihen. On oltava valmis kohtaami-

siin eri vuorokauden aikoina ja tehtävä siitä ainutkertainen tapahtuma jokaisella kerralla (Nummenmaa & Karila 2011, 13).

3 MITÄ VARHAISKASVATUS ON?

Varhaiskasvatus on lapsiperheille suunnattu yhteiskunnallinen palvelu. Ensisijainen kasvatusvastuu lapsesta on huoltajilla, muodostaa varhaiskasvatus kuitenkin tärkeän vaiheen lapsen kasvun ja oppimisen polulle. Varhaiskasvatuksen tehtävänä on yhteistyössä huoltajien kanssa tukea lapsen kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia. Varhaiskasvatus on palvelu, joka ehkäisee syrjäytymistä, edistää lasten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Taidot ja tiedot, joita lapsi oppii varhaiskasvatuksessa, vahvistavat hänen osallisuuttaan. Varhaiskasvatus täydentää sekä tukee huoltajia heidän kasvatustyössään ja näin on mukana edistämässä lapsen ja perheen hyvinvointia. (Karila & Lipponen 2013, 161–166.)

Uusi varhaiskasvatuslaki (540/2018) määrittelee varhaiskasvatuksen lapsen suunnitelmalliseksi ja tavoitteelliseksi kasvatukseksi, opetuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. (Varhaiskasvatuslaki 2§ 540/2018).

Varhaiskasvatuksessa painotetaan laaja-alaista osaamista, joka koostuu tiedoista ja taidoista, arvoista, asenteista sekä tahdosta (Ahonen 2017, 44). Varhaiskasvatuksen tärkeä rooli on olla tukemassa pienten lasten lähiryhmää ja auttaa heitä yhteisöllisyyteen (Hujala & Turja 2011, 14). ”Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2016 määrittelee varhaiskasvatuksen pedagogiseksi tehtäväksi ja keskeiseksi tavoitteeksi lasten laaja-alaisen osaamisen kehittämisen. Kotona ja ja päiväkodissa luodaan elinikäisen oppimisen ja osaamisen perusta.” (Helenius&Lummenlahti 2018, 24.)

Varhaiskasvatuslaki määrittää, että kunnan on tietoisesti luotava yhteistyötä mahdollistavia rakenteita ja toimittava monialaisessa yhteistyössä varhaiskasvatusta järjestäessään. Mikäli yhteistyötä toteutetaan jo varhaiskasvatussuunnitelmia laadittaessa riittävän laajasti, muodostuu varhaiskasvatuksessa, esiopetuksesta sekä perusopetuksesta kokonaisuus, joka tukee lasten kehitystä ja oppimista kokonaisvaltaisesti. (Ahonen 2017, 120.) Vaikka ammattitaitoiset lastentarhanopettajat ja lastenhoitajat ovatkin laadukkaana varhaiskasvatuksen tärkeimpiä tekijöitä, tukee monialainen yhteistyö toiminnan kehittämistä erinomaisesti (Ahonen 2017, 121).

Varhaiskasvatuksen perustehtävä sisältää lasten hoidon, kasvatuksen ja opetuksen. Päivähoidossa tehdään myös yhteistyötä vanhempien kanssa sekä laajaa verkostotyötä erilaisten tahojen kanssa kuten neuvola, puheterapia, toimintaterapia, lastensuojelu

ja koulu. (Koivunen 2009, 11.) Kaarinan varhaiskasvatuksen toiminta-ajatuksena on tukea lapsen elinikäistä oppimista, jossa leikillä on tärkeä merkitys. Toimimaan lapsen huoltajien kanssa yhdessä tasapainoisen kehityksen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin parhaaksi. (Kaarinan kaupunki 2018.)

Kivijärvi (2017, 255) kirjoittaa varhaiskasvatuksen käsikirjassa, että varhaiskasvatuksen aloitus on tärkeä vaihe kaikkien lasten elämässä. On tärkeää, että perheellä ja kasvat-tajilla on tieto ja käsitys toistensa toimintatavoista ja näkemyksistä. Kasvattajan tulee tiedostaa oma pedagoginen roolinsa. Lapsen kokemus ryhmään kuulumisesta, hyväk-sytyksi tulemisesta on keskeistä lapsen hyvinvoinnin kannalta. Myönteinen ilmapiiri kasvattajien ja lasten välillä sekä lasten kesken tukee hyvää vuorovaikutusta.

Varhaiskasvatustyön kiinteänä osana on myös ohjaustyö. Tämä edellyttää vahvaa tie-tämystä palvelujärjestelmistä. Ohjausta tehdään perheiden kanssa vuorovaikutukselli-sessa kasvatusyhteistyössä. (Marttila 2016, 67.) Ennaltaehkäisevänlastensuojelun tuki-toimesta on vuosien mittaan tullut päivähoidon yksi perustehtävä. Varhaiskasvatuksen perhetyöntekijät voivat suositella tai velvoittaa perhettä viemään lapsensa päivähoitoon varmistamalla näin lapsen perustarpeet. (Koivunen 2009, 16.)

Vaativassa ja vastuullisessa kasvatustehtävässä on hyvä pitää mielessä kunkin lapsen ominaispiirteet. Jokainen lapsi on erityinen persoona. Päivähoitossa yksilöllisyyden huomioon ottaminen on haastava tehtävä, koska jokaisen lapsen yksilölliset piirteet ja tarpeet tulee huomioida myös hänen toimiessaan osana suurta ryhmää. (Kalliala 2012, 19.)

Jokaisen varhaiskasvattajan pitää arvostaa omaa työtään pedagogisena ammattilaise-na. Esimerkiksi päiväkodin ruokailutilanne ei ole ainoastaan perushoitoa. Parhaimmil-laan siinä opetellaan esimerkiksi ruokailutapoja, miten ollaan yhdessä, vuorovaikutus-taitoja, hygieniataitoja, kuunnellaan ja kunnioitetaan toisia, opetellaan värejä kasvixsis-ta, kasvixsia, muotoja ja lasketaan lusikallisia, kunhan vain merkitys nähdään.

Varhaiskasvatuksen henkilöt, jotka ovat monipuolisesti kouluttautuneet ja motivoitu-neet, voivat tarjota lapselle laadukkaan kasvu- ja oppimisympäristön. Varhaiskasvatuk-sen henkilöstön korkea koulutustaso tukee lapsen kehitystä. Varhaiskasvatuksen hen-kilöt, jotka omaavat vahvan ja monipuolisen osaamisen, voivat jatkuvan havainnoinnin ja arvioinnin kautta saada oleellista tietoa lapsen hyvinvoinnista. (Määttä & Rantala 2010, 170)

4 VUOROHOITO

Vuorohoito on yksi varhaiskasvatuksen palveluista. Erityisyytenä, että se on auki arkiaamuisin ennen kello 06.00, arki-iltaisin klo 18.00 jälkeen, öisin, viikonloppuisin sekä arkipyhinä. Vuorohoitoa voi olla tarjolla kunnan omana palveluna vuoropäiväkodissa tai perhepäivähoidossa. (Malinen ym. 2016, 13.) Perheillä ei ole subjektiivista oikeutta vuorohoitoon, vaan vuorohoitoa tarjotaan vain ansiotyöhön tai opintoihin liittyvässä vuorohoidon tarpeissa (Peltoperä ym. 2016, 65.) Vuorohoito järjestetään eri tavoin riippuen perheiden tarpeista sekä kunnan resursseista (Malinen 2016, 15).

Vuorohoidon tyypillisiä piirteitä on eriytmys, epäsäännöllisyys sekä ennakoimattomuus, jotka pitää ottaa huomioon. Esimerkiksi huoltajien epätyypilliset työajat, jotka vaikuttavat lasten hoitoaikoihin ja siten varhaiskasvatuksen toteuttamiseen vuorohoidossa. Vaikutukset näkyvät vaihtelevasti lasten arjessa (lapsen vireystila) sekä työntekijöiden toimenkuvassa ja työhyvinvoinnissa. (Peltoperä ym. 2016, 65.) Vuorohoidossa vaihtelevat hoitoajat jo sinällään voivat aiheuttaa lapselle enemmän vierastamista ja ikävän tunteita. Vaihtelevien hoitoaikojen sekä muuttuvien hoitajien vuoksi lapsen on vaikeampi turvautua arjen rutiineihin, sillä hoitopäivät voivat olla pitkiä, ja niitä voi olla pitkien vapaiden jälkeen taas useita peräkkäin. Pitkien hoitopäivien /jaksojen lisäksi yhtenä rasittekijänä voi olla henkilökunnan työvuoroista johtuva vaihtuvuus ja kaverisuhteiden vaihtelevuus. ”Henkilökunnan tuki vanhemman ja lapsen ero- ja jälleennäkemistilanteissa merkittävä. Vuorohoito ei voi edes määrittää lapselle tarjottavaa varhaiskasvatusta, vaan se tulee suunnitella jokaisen lapsen kohdalla aina yksilöllisesti” (Malinen ym. 2016, 17.) Lasten ja työntekijöiden välisessä suhdeluvussa vuorohoito ei myöskään ole määrittävä tekijä tarkasteltaessa asiaa valtakunnan tason säädöksistä ja ohjeistuksista. Vuorohoidon piirteet voivat kuitenkin vaikuttaa laajasti lapseen, perheeseen sekä henkilökuntaan. Laadukas varhaiskasvatus tulee toteutua kuitenkin kaikissa olosuhteissa. (Malinen ym. 16-17.)

5 KASVATUSYHTEISTYÖ VARHAISKASVATUKSESSA

Kasvatusyhteistyö tarkoittaa varhaiskasvatuksen henkilökunnan ja lapsen vanhempien tietoista sitoutumista ja toimimista lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukemiseksi. Kasvatusyhteistyön tavoitteena on, että koti ja päivähoito käy vastavuoroista keskustelua. (Kaskela & Kekkonen 2006 11,15.) Lasten vanhemmilla on ensisijainen kasvatusvastuu. Jokainen perhe on yksilö ja tämän vuoksi yhteistyö muotojenkin tulee olla erilaisia. (Häkkinen ym. 2014,37.) Yhteistyössä otetaan huomioon, että vanhempien näkemykset, mielipiteet sekä toiveet näkyvät lapsen varhaiskasvatussuunnitelmassa sekä sen toteuttamisessa (Kaskela & Kekkonen 2006, 11–15).

Kasvatusyhteistyössä on tärkeää kuunnella ja kunnioittaa vanhempaa. Saada luottamusuhde luotua niin, että me aidosti välitämme juuri heidän lapsestaan ja haluamme auttaa ja tukea lasta oppimaan ja että heidän lapsi voi hyvin. Vastuu yhteistyön toteuttamisesta ja suunnitelmallisuudesta on varhaiskasvatuksen järjestäjillä. He vastaavat myös siitä, että yhteistyötä toteutetaan tarvittaessa monialaisesti. (Varhaiskasvatussuunnitelma 2016, 32.)

Päivähoidossa vanhempien ja kasvattajien välinen yhteistyö sisältää kaikenlaisen vanhempien ja kasvattajien välisen vuorovaikutuksen ja toiminnan. Kotikasvatuksen tukeminen on osa yhteistyötä. Päivähoidossa puhutaan myös kasvatusvastuun jakamisesta tai jaetusta kasvatusvastuusta. (Koivunen 2009, 151.)

Varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti kasvatuskumppanuudella tarkoitetaan vanhempien ja ammattihenkilöstön tietoista sitoutumista toimimaan yhdessä lasten kasvun, kehityksen ja oppimisen prosessien tukemisessa. Kasvatuskumppanuus edellyttää kiinteää kasvatusyhteisöä, joka perustuu keskinäiseen luottamukseen, tasavertaisuuteen ja toistensa kunnioittamiseen. (Marjanen ym. 2013, 12.)

”Ensivaikutelman siitä, millaisessa toimintakulttuurissa eletään, saa heti kun avaa oven ja astuu talon eteiseen” (Helenius & Lummelehti 2018, 16).

On itsestään selvää, että yhteistyön laadulla on selvä yhteys lapsen kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin. Kasvatusyhteistyön taustalla tulee aina olla aito halu ja pyrkimys tasa-arvoiseen kohtaamiseen riippumatta siitä millaisesta perheestä on kyse. Yhteistyön merkitys korostuu, kun lapsi aloittaa varhaiskasvatuksen tai kun lapsi siirtyy uuteen ryhmään. Yhteistyö alkaa siis jo ennen virallista lapsen hoidon alkua. Vanhemmille

tulee tarjota mahdollisuus tukea lapsensa siirtymistä varhaiskasvatuksen piiriin portaittain siten, että siirtymävaiheen pituutta arvioidaan lapsen näkökulmasta. Huoltajan läsnäolo siirtymävaiheessa on tärkeää niin lapselle kuin kasvatusyhteistyöllekin. Kun tullaan puolin ja toisin tutuiksi, on kasvatusyhteistyön jatkaminen huomattavasti helpompaa. (Ahonen 2017, 123–125).

Kasvatuskeskusteluiden ohella yhdessä tekeminen on hyvä tapa tutustua. Vanhempien osallistuminen päivähoiton arkeen esimerkiksi olemalla mukana lapsen päiväkodissa hänen aloittaessaan päivähoiton, osoittaisi lapselle, että vanhempi hyväksyy uuden paikan lapsen elämään ja samalla vanhempi saisi tietoa päiväkodin toiminnasta. (Vilen ym. 2006, 112.)

Vanhemman kertoessa perheeseen liittyvistä tapauksista, on tärkeä muistaa miten asiat ilmoitetaan eteenpäin ja kenelle ne ovat oleellista tietoa. Tieto on monesti hyvinkin oleellista meille, että ymmärrämme esimerkiksi miksi lapsi saattaa käyttäytyä erilaisesti. Kasvatuskumppanuuden ammattitaitoon kuuluu vuorovaikutustaitojen harjoittelu, työntekijän oman ammattitaidon reflektointi sekä yhteisen ymmärryksen etsiminen. Varhaiskasvatuksen työntekijä pyrkii lasten vanhempien kanssa dialogiin, jossa suhtautuminen toiseen on aitoa ja arvostavaa. Parhaimmillaan kasvatuskumppanuus voi olla yhteisten ajatusten vaihtoa, oppimista ja ongelmanratkaisua. (Karling ym. 2008, 294.) Ikävä kyllä kasvatuskumppanuus toimii huonoimmin silloin, kun sitä tarvittaisiin eniten. Kun vanhemmat tekevät tai jättävät tekemättä jotakin, mihin pitäisi puuttua lapsen edun mukaisesti.

Kasvatuskeskustelut antavat kasvattajille ensiarvoisen tärkeää tietoa lapsesta, vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet ja niiden hyödyntäminen toiminnan toteutuksessa. On tärkeää, että kodin ja päiväkodin kanssa on vastavuoroista keskustelua. Itsestäni on hyvin tärkeää, että vanhempi on tietoinen meidän työntekijöiden kunnioituksesta heitä kohtaan oman lapsen asiantuntijoina. Me kasvatusalan asiantuntijat voimme antaa erilaisia näkökulmia, apuja ja vinkkejä päivittäisissä kasvatuskeskusteluissa. Kasvattajalla on asiantuntijuutta, joka liittyy yleisellä tasolla kasvatukseen, lapsen kasvuun ja kehitykseen sekä mahdollisesti myös erityisvaikeuksiin. Vanhemmilla on vahva tietoisuus oman lapsen historiasta, luonteesta, tavoista, tottumuksista, perheen kulttuurista, arjen elämästä, kodin kasvatuskäytännöistä, lapsen elämämpiiristä sekä lapsen suhteesta sukulaisiin ja kavereihin kotiooloissa. (Koivunen 2009, 156.)

6 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

Tutkimukseni tarkoituksena oli selvittää miten vuorohoidon työntekijät vuorokoti Rinkeissä kokevat kasvatusyhteistyön, ja mitkä ovat kasvatusyhteistyön haasteet ja edut ottaen huomioon vuorohoidon erityisyyden. Sen kautta pohtimalla löytää uusia ideoita, jolla kasvatusyhteistyötä voitaisiin syventää. Laadukasta varhaiskasvatusta toteuttaessa pitää olla näkemys siitä, miksi ja miten sitä toteutetaan (Hujala & Turja 2011, 13).

Tutkimukseni kirjallisen osuuden on tarkoitus olla käytännönläheinen ja helposti sisäistettävä. Näin ollen tutkimuskohteena olleen vuorokoti Rinkelin työntekijät pystyvät siirtämään tutkimuksen käytäntöön.

Tutkimus menetelmänä käytin kvalitatiivista eli laadullista tutkimusta. Tutkimuksessa pyritään välttämään väärinymmärryksen syntymistä. Todellisuudessa tulosten luotettavuus ja pätevyys vaihtelevat silti. Laadullinen tutkimus antaa uusia näkökulmia, tutkimuksen tuloksia ei voida yleistää. Laadullisen tutkimuksen kiinnostus itselleni on siinä miten ihmiset kokevat ja näkevät reaalimaailman. (Kananen 2014, 19.) Haastattelujen vastaukset saatuani, olen tutkijana voinut käsittää vastaukset väärin tai haastateltava on voinut käsittää kysymykset väärin. Tutkimus tuloksiin voi vaikuttaa, kun olen tehnyt tutkimuksen omalla työpaikallani. Tutkimus tuloksen luotettavuuteen voi vaikuttaa tutkijan omat kokemukset vuorohoidosta sekä oma historia työyhteisön jäsenenä. Koen tutkimuksen kannalta kuitenkin eduksi oman kokemuksen varhaiskasvatuksessa, erityisesti vuorohoidon osalta. Työyhteisön ollessa pieni, tutkijana minun tuli huomioida tutkittavien yksityisyyden säilyttäminen vastauksissa. Näin ollen suorien lainauksien kohdalla olen käyttänyt koodeja H1-H5. Tämä merkintätapa takasi jokaisella tutkittavalla yksityisyyden, ja näin ollen haastattelutilanteiden avoimuuden.

Jotta tutkimus olisi laajempi ja luotettavampi, pitäisi haastattelut toteuttaa isommalla mittakaavalla koko henkilöstölle. Myös huoltajat tulisi haastatella tai käyttää tarkoituksenmukaista kyselylomaketta, jotta saisimme esille heidän ajatuksensa, toiveensa ja odotuksensa kasvatusyhteistyön toteutuksesta.

Haastattelin tutkimusta varten viittä Vuorokoti Rinkelin työntekijää, jokaista erikseen. Kahta lastentarhanopettajaa, joista toinen oli sosionomi AMK ja toinen koulutukseltaan sosiaalikasvattaja, sekä vuorohoidon johtajaa ja kahta lastenhoitajaa. He kaikki ovat työskennelleet yli viisi vuotta vuorohoidossa kyseisessä talossa ja näin ollen heillä on

mielestäni tarpeeksi kokemusta vuorohoidon erityisyydestä varhaiskasvatuksessa. Haastattelut tein aika välillä 8.8-24.8.2018.

Haastatteluun päädyin siksi, että koen luontevammaksi keskustella asiasta, kuin että he täyttäsivät kyselylomakkeen. Haastatteluissa voidaan säädellä aineiston keruuta joustavasti tilanteen edellyttämällä tavalla. Haastattelussa voi käyttää lisäkysymyksiä tarpeen mukaan sekä pyytää perusteluita haastateltavan mielipiteille. (Hirsjärvi ym. 2009, 205.) Tämän kautta sain myös mahdollisuuden esittää lisäkysymyksiä. Koin myös, että minun oli helpompi saada kollegat haastatteluun, kuin täyttämään valmista lomaketta. Haasteena olisi voinut olla yhteisen ajan löytäminen sekä haastattelutilanteen luominen, niin etten omilla kommentteillani johdattele haastateltavaa.

Haastattelussa käytin valmista haastattelulomakepohjaa (liite 1). Haastattelurungon rakensin niin, että kysymyksiin olisi helppo vastata ja se selvittäisi mahdollisimman tarkasti tätä hetkeä missä mennään nyt. Kysymysten tarkoituksena oli selvittää, ovatko työntekijät samoilla linjoilla kasvatusyhteistyöstä, vai pitääkö koko työyhteisön määrittää kasvatusyhteistyö käsitteenä uudelleen. Työntekijöiden sitoutumisen kannalta on ensiarvoisen tärkeää löytää ne vahvuudet ja kehittämisen kohteet ja - keinot, joihin heidät voidaan osallistaa.

Kysymyksiä laadittaessa minun oli tiedettävä, että haastateltavat ovat kasvatusalan ammattilaisia ja näin ollen ymmärtävät mitä kasvatusyhteistyö pitää teoreettisesti sisällään. Haastattelu tapahtui ennalta tekemäni rungon mukaan. Haastattelun jälkeen syntyi hedelmällisiä keskusteluja ja arvokkaita ajatuksia kasvatusyhteistyöstä. Nauhoitin haastattelut, jotta pystyin palaamaan haastatteluihin uudestaan ja poimimaan niistä oleellisimpia kommentteja haastattelun tulosten tulkitsemiseksi. Tutkijana koin oleelliseksi löytää haastateltavien kommentteista tutkimuskysymysten kannalta oleellisia huomioita. Tutkijana analysoin tutkittavien vastauksia tutkimuksen teoriapohjan näkökulmasta. Nämä seikat vaikuttivat tutkijana kirjallisen tuotoksen sitaattien valintaan.

7 TUTKIMUKSEN TULOKSET

Tutkimus tehtiin vuorokoti Rinkelin kasvatusyhteistyöstä. Haastatteluissa sekä tutkimustuloksissa näkyy myös vahvasti vuorohoidon luonteen tuoma erityisyys varhaiskasvatuksen osa-alueena. Haastatteluista nousi esille yleisesti, mikä on tämän hetkinen tilanne sekä huoltajien eroavaisuudet. Yhteiskunnallisten rakennetekijöiden keskeisenä haasteena on perheiden arjen, elämänpiirin ja lasten kasvuympäristöjen muutokset (Turja & Fonsen 2010, 67). Huoltajien eroavaisuudet nousivat haastatteluissa selkeästi esille, vaikkakin haastateltavat kokivat erot eri tavoin. Perheillä on erilaisia odotuksia ja vaihtuvia tarpeita, joiden vastaamisessa tarvitaan monipuolisesti asiantuntevaa pedagogista osaamista sekä joustavaa palvelua (Turja & Fonsen 2010, 67). Osa kysymyksistä oli oleellisimpia tutkimustyön kannalta kuin tutkijana olin etukäteen ajatellut. Myös huoltajien osallistaminen ja vastuuttaminen kasvatusyhteistyöhön nousi yhdeksi tärkeäksi aiheeksi haastatteluiden aikana, joten otin sen osaksi tutkimustyötäni. Avoin vuorovaikutus auttaa jakamaan kasvatusvastuuta lasta lähellä olevien aikuisten kesken. Kertomalla huoltajille hoitopäivän aikana kertyneitä lapsen tarinoita, kokemuksia, tunteita sekä elämyksiä tarjoaa vuorohoidontyöntekijä huoltajille tilan ja paikan eläytyä siihen osaan lapsen elettyä elämää, jossa huoltaja ei ole pystynyt olemaan läsnä. (Kaskela & Kekkonen 2006, 21.) Vuorohoidon henkilökunnan tulee osata auttaa vanhempaa suhtautumaan oikealla tavalla lapsen reaktioihin vaikeissakin tilanteissa. Ero- ja jälleennäkemistilanteet vaativat aikaa ja rauhaa. On luonnollista, että lapsi voi reagoida erotilanteeseen itkemällä ja takertumalla vanhempaansa. Henkilökunnan on keskusteltava vanhempien kanssa eroahdistukseen helpottavista tilanteista, ja osata ottaa myös huomioon vanhemman eroahdistus, koska eroaika voi olla vuorohoidossa pidempi. Lapselle esimerkiksi kuva vanhemmista, vanhemman vaate missä on tuttu tuoksu, voi olla helpottavaa kun taas vanhemmalle viesti päivähoitopäivän aikana voi auttaa.

Tutkijana sisäistin haastateltavien vastauksista esiin nousseita seikkoja. Työyhteisöön kuuluminen ja aikaisemmat kokemukseni vuorohoidosta ohjasivat pohdintaani ja koin olevani osa haastatteluissa esiin nousseiden vastauksien tulkintaa.

7.1 Mikä haastateltavista oli tärkeintä kasvatusyhteistyössä vuorokoti Rinkelissä

”Kasvatusyhteistyö lähtee ensimmäisestä kohtaamisesta” H1

Haastatteluissa nousi selkeästi tärkeäksi luottamussuhteen luominen perheisiin, avoimuuden merkitys ja että tartutaan heti asioihin rohkeasti. Tärkeää on myös, että puhutaan lapsen parhaasta ja nähdään lapsen etu kaikissa asioissa. Merkityksellistä kasvatusyhteistyössä on, että huoltajat tulevat kuulluiksi ja he saavat kokemuksen siitä, että heidän kertomallaan on merkitystä. Kasvatusyhteistyössä kaikki huoltajien jakama tieto vaikuttaa yhteistyön laatuun. Sillä, kuinka me henkilökuntana heidät kohtaamme, on suurempi vaikutus kun arvaamme. On tärkeää tietää, mitä lapselle on tapahtunut kotona päivän aikana, koska se voi vaikuttaa hoitopäivään. On hyvä tietää pystytäänkö lasta auttamaan jatkamalla jotain, mikä jäi kesken kotona. Lapsen kehityksen ja hyvinvoinnin kannalta on oleellista, että kasvatusyhteistyö on molemminpuolista. Huoltajat ja kasvattajat kunnioittavat toisiaan, luottavat toisiinsa sekä heillä kohtaa varhaiskasvatuksen periaatteet, arvot ja odotukset. (Peltoperä ym. 2016, 129).

”Mää toivon et vanhemmat kertoo kuulumisia ja kyselee mitä täällä on tapahtunut, ettei välttämättä aina odota et me kerrotaan.” H2

7.2 Miten oleellisena haastateltavat pitivät kasvatusyhteistyön toimivuutta vuorokoti Rinkelissä

Kaikissa haastatteluissa tuli vahvasti ilmi kasvatusyhteistyön tärkeys juuri vuorohoidossa, väheksymättä muuta varhaiskasvatusta. Koska vuorohoidossa lasten hoitoajat ovat epäsäännöllisiä, samaan aikaan voidaan hakea sekä tuoda lasta. Hetkessä voi olla aluillaan lounas, toimintahetki tai siirtymätilanne. Näin ollen työntekijän on osattava ottaa vastaan perhe niin kuin se olisi sen hetken tärkein asia. Työntekijän on osattava suhtautua ammattimaisesti tulo- tai lähtötilanteeseen riippumatta huoltajan tai lapsen tunnetilasta.

”Työntekijältä vaaditaan herkkyyttä, sensitiivisyyttä aistia millä mielellä vanhempi ja lapsi on.” H1

Rinkelin toimintaperiaatteena on, että jokaisesta lapsesta on jotakin kerrottavaa. Näin ollen arvostetaan huoltajia kohtaamisissa ja osataan kertoa juuri hänen lapsensa päivästä. Suhde koko perheeseen muodostuu syvemmäksi, koska lapsi saattaa olla viikon aikana hoidossa enemmän kuin kotona. Vuorohoidon aikuinen voi olla se, joka viettää lapsen kanssa viikonloput, pyhät, joulun tai juhannuksen. Vuorohoidon aikuinen voi olla se, joka sanoo lapselle illalla viimeisenä hyvää yötä tai hyvää huomenta. On siis sanomattakin selvää, että olemme tiiviisti osana perhettä, ja yhteistyön täytyy olla saumattonta.

”Päivittäisillä kohtaamisilla on tosi iso merkitys, koska vanhemmat aistii paljon esimerkiksi turvallinen ilmapiiri työyhteisössä.” H1

”Meidän yhteistyö on just sen takia niin tärkeätä et meidän täytyy ehkä vähän enemmän tuntea perheitä, koska jos on jotain mikä vaikuttaa esim. yöuniin” H5

7.3 Millaisia vahvuuksia ja haasteita haastateltavat näkivät kasvatusyhteistyössä vuorokoti Rinkelissä

”Vuorohoidossa korostuu perheen ja työntekijöiden välinen tunteminen ja tiedonkulku, jonka keskiössä on lapsen yksilölliset tarpeet ja hoitoajat” (Peltoperä ym. 2016, 71). Vuorohoidon suuri haaste on tiedonkulku. Työntekijöitä on suuri joukko, työvuorot vaihtelevia ja tietoja lasten hoitopäivän kulusta on siirrettävä eteenpäin. Tärkeiden tietojen ja infojen määrä on valtava ja ne ovat kaikille huoltajille yhtä tärkeitä tietää. Se, miten siirrämme tietoa eteenpäin kasvatusyhteistyön ja kohtaamisten joukkoon, velvoittaa kaikkia kantamaan vastuun tiedonkulusta. Suora kommunikointi vuorojen vaihdossa, raporttikansioon kirjaaminen kaikille tärkeistä asioista sekä tiimipalaverit ja koko talon yhteiset työllat ovat suuressa roolissa siinä, miten toteutamme kasvatusyhteistyötä huoltajien kanssa.

Jokaisen perheen kanssa tulee suunnitella sopiva ja riittävä tapa tiedonkululle (Peltoperä ym. 2016, 71). Tiedonkulkua huoltajien kanssa toteutetaan monilla eri tavoilla. Tärkeimmät tiedonkulun kanavat ovat jokapäiväiset kasvokkain käytävät keskustelut sekä varhaiskasvatuskeskustelut. Haasteena pidettiin myös usein sitä, että toisinaan vanhempia ei työvuoroista johtuen näe välttämättä moneen viikkoon, jolloin esimerkiksi varhaiskasvatuskeskustelujen aikojen sopiminen voi langeta toiselle työkaverille tai pikkulappusin/tekstiviestein sovittaviksi asioiksi.

”Arkinen kohtaaminen on oleellisempaa, asiat muuttuvat jatkuvasti, kun on pienestä lapsesta kyse” H3

Puhelimen käytön tärkeys vuorohoidossa nousi myös yhdeksi oleelliseksi haastatteluissa. Huoltajien kanssa on helppoa kommunikoida esim. yövuoroissa, jolloin voidaan välittää tietoa lapsen yön kulusta huoltajille. Pienelläkin viestillä voi olla suuri merkitys. Sähköpostia käytetään tiedonkulun lähteenä ja vanhemmat voivat esimerkiksi ilmoittaa hoitoaikalistat sähköisesti. Toiminta ja niiden pedagogiset perustelut ovat näkyvillä huoltajille eri tavoin. Käytössämme on myös Facebook-sivut, jolla avaamme arkea huoltajille sanoin ja kuvin.

Koemme rikkautena sen, että meitä työntekijöitä on paljon. Näin jokaiselle perheelle löytyy varmasti sellainen kasvattaja, jonka kanssa on helppo keskustella ehkä vaikeistakin asioista. Olemme kokeneet, että henkilökemioilla on suuri merkitys kasvatusyhteistyön toteutuksessa. Perheiden kanssa pystytään sopimaan hyvinkin yksilöllisesti lapsen hyvinvointiin liittyviä asioita, esimerkiksi päivärytmi voi olla hyvin erilainen. Yhteistyön arvioinnissa on otettava huomioon, että huoltajat ovat erilaisia. Osa huoltajista toivoo jatkuvaa säännöllistä yhteistyötä, kun taas toisille riittää vähäisempikin kasvatusyhteistyö (Koivunen & Lehtinen 2015, 115).

Vuorohoidon erityisyys, rikkaus ja herkkyys tulevat esille esimerkiksi iltavuoroissa, viikonlopuissa ja yöhoidossa. Parhaimmillaan yksi lapsi saa aikuisen kokonaan itselleen. Tätä voi kutsua kodinomaiseksi ja lapsilähtöiseksi varhaiskasvatukseksi. Nämä hetket ovat ainutlaatuisia ja ne voivat elää lapsen mielessä pitkänkin ajan.

”Kohdataan vanhemmat yksilönä ja pystytään ottamaan yksilöllisiä tarpeita huomioon ja muokkaamaan lapsen päivää niiden mukaisesti” H1

”Lapsista ja vanhemmista tulee läheisempiä vuorohoidossa” H4

”Me eletään perheen kanssa yhteistä elämää hyvin pitkälti” H5

8 JOHTOPÄÄTÖKSET JA KEHITTÄMISEHDOTUKSET

Kaiken kaikkiaan haastatteluissa oli hyvin yhteneväinen linja. Mielestäni on melko helppoa lähteä työyhteisönä kehittämään kasvatusyhteistyötä eteenpäin, koska tietoisuus vuorohoidon haasteista ja vahvuuksista on hyvä. Jäin pohtimaan missä määrin sähköpostia, tekstiviestejä tai puheluita voidaan käyttää tilanteissa, joissa ei ole tarvetta kasvokkain kohtaamisille. Tämä asia on yksi, jonka haluan nostaa esille tätä työtäni käsiteltäessä yhdessä työyhteisöni kanssa. Olisiko esimerkiksi tekstiviestien enempi käyttö rohkaistavaa ja arkea helpottavaa sekä työntekijöille että huoltajille?

Itse koen, että ensimmäiseksi tulisi kehittää lapsen aloituskeskusteluita ja vanhempainltoja niin, että osallistettaisiin huoltajia olemaan aktiivisia päivittäisissä kohtaamisissa. Mitä huoltajat haluavat lapsestaan kerrottavan, missä määrin ja millä tavoin? Asiaan palattaisiin esimerkiksi puolen vuoden kuluttua huoltajia haastatteleamalla; miten toiveet ovat otettu huomioon päivittäisessä / viikoittaisessa kasvatusyhteistyössä? Näin olisi luontevampaa avata toiminnan pedagogisia perusteita, koska se on kasvatus-työmme motiivi. Tämä vaatii meiltä ammattilaisilta tietoisien teoreettisen jäsennyksen ja sen kautta sisäistetyn ymmärryksen yhteistyön perusteista, tavoitteista sekä menetelmistä (Turja & Fonsen 2010, 69).

Tutkijana näen, että uusi varhaiskasvatussuunnitelma velvoittaa meitä työntekijöitä pedagogisesti perustelemaan toimintaamme. Tämä tulee näkyä huoltajien kanssa tehtävässä kasvatusyhteistyössä. Päivittäisten keskusteluiden tärkeys nousi esille tutkittavien vastauksissa. On olennaista ottaa lapsi mukaan päivittäisiin keskusteluihin.

9 POHDINTA

”Lapsi kantaa kehossaan, mielessään, muistissaan ja tunteissaan kodin ja päivähoidon kasvuympäristöjen todellisuuksia rakentaen niistä oman elämänsä ja persoonallisuutensa kokonaisuutta” (Kaskela & Kekkonen 2006,20).

Kasvatusyhteistyö on itselleni henkilökohtaisesti tärkeää, koska olen itse siinä tilanteessa, että ensimmäinen lapseni aloittaa päivähoiton ja koen kuinka oleellista on ensivaikutelma hoitopaikasta ja hoitajista. Pohdin myös, miten antaa avoin ja vuorovaikutuksellinen ensivaikutelma omasta perheestäni. Vuorohoidossa työskenneltyäni yli kymmenen vuotta olen kokenut kommunikoinnin hoitopaikan ja huoltajien välillä äärettömän tärkeäksi, koska lapsi voi olla hoidossa kaikkina vuorokauden aikoina, erilaisissa tilanteissa, ja hänen hoitajaksonsa voivat olla joskus hyvinkin pitkiä. Näissä tapauksissa lapsen kehitysvaiheiden ja erilaisten uusien asioiden oppimisen avoin välittäminen huoltajille ja huoltajilta hoitopaikkaan on tärkeää. Yhteiskunnallisestikin vuorovaikutusta on alettu arvostaa sekä korostaa varhaiskasvatuksessa että koulumaailmassa.

Sosionomi AMK koulutus antaa vankan tietoisuuden siitä, miten lapsi pitää nähdä kokonaisvaltaisena eikä vain yksilönä. Tämän tiedostaminen auttaa ymmärtämään lasta, ja sitä miten lapsen hyvinvointiin vaikuttaa kaikki. Mitä enemmän avointa keskustelua ja tietoa varhaiskasvatuksella on perheestä, auttaa se meitä tukemaan lasta oikein.

On paljon kohtia, joita kollegoiden kanssa mietimme. Esimerkiksi huoltajilta kysyttäessä kodin mahdollisista muutoksista, voimme saada tietoomme hyvinkin merkittäviä lapsen elämään vaikuttavia asioita. Luottavainen tiedonkulku auttaisi lapsen mahdollisimman varhaista tukemista. Ymmärrän toki, että joidenkin huoltajien on vaikeaa kertoa henkilökohtaisista asioista meille ennen kuin luottamus ja avoin suhde on luotu. Huoltajat voivat ajatella myös, että joitakin asioita ei ole tärkeää kertoa. Tieto voi kuitenkin olla ensisijaisen tärkeää meille, jotta voisimme omalta osaltamme ottaa tilanteen huomioon lapsen kohtaamisessa.

Haastavaksi tutkijana koin, että tein tutkimuksen yksin. Näin ollen minulta puuttui ammatilliset vertaiskeskustelut. Työssäni näkyy se, että työ ei ole edennyt seminaarien mukaisesti. Näin ollen ohjaus on jäänyt vain sähköpostikeskusteluihin ohjaavan opettajan kanssa. Motivaatio ja tietynlainen ”syttyminen” työhön tuli haastatteluita tehdessä sekä työhön takaisin palattuani.

Olen tyytyväinen, että aloin tutkimaan kasvatusyhteistyötä vuorokoti Rinkelissä. Tutkimus on antanut niin itselleni, kuin kollegoilleni, uusia näkökulmia, ideoita ja käytännön toteuttamisehdotuksia. Haastatteluhetkissä nousseet hedelmälliset keskustelut olivat hyvin tärkeitä itselleni. Toivon, että tutkimustyö antaa vuorokoti Rinkelille uutta innostusta kehittää ja pysähtyä miettimään kasvatusyhteistyön laatua, tärkeyttä ja toimivuutta. Maailma muuttuu ja sen kautta myös varhaiskasvatus ja perheet. Tästä syystä kasvatusyhteistyötäkin pitää kokoajan tutkia ja kehittää.

LÄHTEET

- Ahonen, L. 2017 Vasun käyttöopas. Jyväskylä: PS-Kustannus.
- Hirsjärvi, S ; Remes, P & Sajavaara, P. 2009 Tutki ja kirjoita 15. uudistettu paino. Helsinki: Tammi.
- Helenius, A ; Lummelahti, L 2018 Varhaiskasvatus- perusteita. Helsinki: Books on Demand
- Hujala, E & Turja, L. 2011. Varhaiskasvatuksen käsikirja. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Häkkinen, A; Kuokkanen, H & Virolainen, A. 2014. Lapsen parhaaksi. Helsinki: Bookwell Oy.
- Kalliala, M. 2012. Lapsuus hoidossa. Helsinki.
- Kananen, J. 2014 Laadullinen tutkimus opinnäytetyönä. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.
- Kaskela, M. & Kekkonen, M. 2006. Kasvatuskumppanuus kannattelee lasta -Opas varhaiskasvatuksen kehittämiseen. Helsinki: Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimus- ja kehittämiskeskus.
- Karila, K. & Lipponen, L. 2013. Varhaiskasvatuksen pedagogiikka. Tampere.
- Karling, M.; Ojanen, T; Siven, T; Vihunen, R. & Vilen, M. 2008. Lapsen aika. Helsinki: WSOY
- Koivunen, P-L. 2009. Hyvä päivähoito- työkaluja sujuvaan arkeen. Jyväskylä: PS-Kustannus.
- Koivunen, P-L & Lehtinen, T. 2015. Kasvu kiikarissa-havainnoinnin käsikirja varhaiskasvattajille. Jyväskylä: PS-Kustannus.
- Malinen, K.; Dahlblom, T. & Teppo, U. 2016 Teoksessa Osaamista vuorohoitoon. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.
- Marjanen, P.; Marttila, M. & Varsa, M. 2013. Pienten piirissä Jyväskylä: PS-kustannus.
- Määttä, P. & Rantala, A. 2010. Tavallisen erityinen lapsi. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Nummenmaa, A. & Karila, K. 2011. Ammatilliset keskustelut varhaiskasvatuksessa. Helsinki: WSOYpro Oy
- Peltoperä, K.; Dahlblom, T.; Turja, L.; Rönkä, A.; Collin, K.; Hintikka, T. & Teppo, U. 2016 Teoksessa Osaamista vuorohoitoon. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu
- Turja, L. & Fonsen, E. 2010. Suuntana laadukas varhaiskasvatus. Tampere.
- Vilen, M.; Vihunen, R.; Vartiainen, J.; Siven, T.; Neuvonen, S. & Kurvinen, A. 2006. Lapsuus, erityinen elämäntaihe. WSOY
- Kaarinan kaupunki 2018 Viitattu 1.9.2018 Kaarinan kaupunki -> perhe- ja sosiaalipalvelut -> varhaiskasvatus
- Varhaiskasvatuslaki 2018 viitattu 1.9.2018 www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20180540
- Varhaiskasvatussuunnitelma 2016 viitattu 1.9.2018
https://www.oph.fi/download/179349_varhaiskasvatussuunnitelman_perusteet_2016.pdf

Haastattelu kysymykset

Mikä olet koulutukseltasi?

Kuinka kauan olet työskennellyt vuorokoti Rinkelissä?

Millainen kasvatusyhteistyö vuorokoti Rinkelissä on sinusta onnistunut ja miten sen tunnistaa? Anna esimerkkejä hyvästä yhteistyöstä.

Koetko kasvatusyhteistyön toimivuuden kuinka oleelliseksi vuorohoidossa?

Kerro kasvatusyhteistyöstä vuorokoti Rinkelissä, millaisena toimintana se näkyy päivittäin, viikoittain?

Millaisia vahvuuksia/haasteita näet vuorokoti Rinkelin kasvatusyhteistyössä?

Miten työntekijänä pystyt arviosi mukaan toimintakauden aikana toteuttamaan kasvatusyhteistyötä?

Miten kehittäisit kasvatusyhteistyötä vuorokoti Rinkelissä päivittäisessä arjessa/ toimintakauden aikana?

Miten koet onko työntekijällä arjessa tarpeeksi aikaa vuorovaikutukseen vanhempien kanssa?

